

וארטיס לפרשת תזריע

יב ג. וביום השמיני ימול בשר ערלתו. איתא בשבת קלז: מל ולא פרע כאילו לא מל. תנו רבנן המל אומר אשר קדשנו וכי'. ויש להקשות מדוע כשדנה הגמ' בענייני מילה לא מביאה את נוסח הברכה, ורק כשמדברים על פריעה מביאים את נוסח הברכה? וי"ל דמצינו ברשב"א ובעוד הרבה ראשונים להקשות מה הטעם שאין מברכים על כמה מהמצוות כגון צדקה, כבוד אב ואם, תוכחה וכו'; ויש שתרצו שמברכים רק על מצווה שמקיימים ישראל בלבד, אבל מצוות הללו מקיימים גם העכו"ם. ולפי"ז י"ל שמילה מקיימים אף הערבים והגבעונים, וא"כ ראוי שעל כך לא תיתקן ברכה, ברם אחרי שאמרנו שיש דין פריעה שאת זה רק ישראל עושים לכן ע"ז הגמ' שואלת מאי מברך. מקרי דרדקי.

יב ג. וביום השמיני ימול בשר ערלתו. הגמ' דורשת ב"ך השמיני אפי' בשבת. הנה מצינו בזהר בפרשת וי"ל דאלוהי הנביא מגיע בכל ברית, ויש להקשות איך מגיע בשבת הא מצינו בעירובין מג. האומר הריני נזיר ביום שכן דוד בא אינו נזיר בשבתות משום שאלוהי לא יכול לבוא בשבת כיוון שיש לו איסור תחומין, וא"כ קשה היאך הוא בא לברית בשבת? וי"ל דמצינו בשבת קלב. דלדעת ר"א עושים כל צרכי המילה בשבת ושירי גם מכשירי המילה, ואיתא בב"מ נט. דיצאה בת קול מהשמים ואמרה שהלכה כר"א בכל מקום, ואמנם בארץ לא קיבלוה לבת קול משום לא בשמים היא, אבל בשמים כך מחזיקים, והנה איתא בברכות כ. דאלוהי הוא מלאך מהשמים. וא"כ לאלוהי הדין הוא שצריך לשמוע הפסק מהשמים שמהני לעשות כל צרכי המילה, וא"כ אלוהי שהוא מצרכי המילה כי המוהל לא יכול בלעדיו כנאמר אלוהי מלאך הברית הנה שלך לפניך עמוד על ימיני וסמכני. לכן הו"נ לו לבוא מחוץ לתחום לצורך זאת כי הלכה כר"א. ונני דפלפל.

יב ו. כבש בן שנתו לעולה. הגמ' בערכין אומרת בן שנתו הכוונה כל השנה הראשונה ואחר גיל שנה פסול. והקשה ע"כ האבן עזרא מנלן הא אולי בן שנתו הכוונה משנה ואילך ואילו לפני שנה פסול ורק יותר משנה כשר? ויתיר' ע"כ המהרי"ל דיסקין, דהנה מצינו שפחות משמונה ימים פסול משום מחוסר זמן, ואילו נאמר שכן שנתו הכוונה משנה ואילך בשביל מה צריך להגיע לדינא דמחוסר זמן תפ"ל דאינו בן שנתו, אלא קמ"ל שכן שנתו הכוונה עד סוף שנה ראשונה.

יב ו. ובמלאות ימי טהרה וגו' והקריבה לפני ה' וגו' זאת תורת הילולת וגו' ואם לא תמצא ידה. יש לעיין מדוע איתא תורת הילולת נכתב באמצע (בפסוק ז) עוד לפני שנגמר דינה (בפסוק ח) ואם לא תמצא ידה? והוא תימא גדולה עד למאוד. הנצי"ב בהעמק דבר בהוספות הרחב דבר אומר בזה ביאור נפלא ביותר. הנה איתא בכריתות פ"א מ"ד האשה שיש עליה ה' לידות וודאות מביאה קרבן אחד ואז אוכלת בזבחים והשאר עליה בחובה דכתבי זאת תורת הילולת לחייב על כל לידה ולידה. וממשיכה מהשנה ומספרת מעשה שעמדו קינים בירושלים בדינר זהב, והיינו במחיר יקר מאוד, כי כל הנשים שמעו דין זה ורצו לקנות קינים אז המוכרים העלו את המחיר לדינר זהב שהוא סכום עצום, ולא יכלו הנשים לשלם על כל לידותיהן, אמר רבי שמעון בן גמליאל שאין השאר בחובה, ומיד ירדו מחירים של הקינים כי לא הוצרכו להביא הרבה וכבר לא היה לזה ביקוש גדול. ואומר רש"י שרשב"ג עשה זאת משום עת לעשות לה' כי אם לא היה אומר את זה הנשים לא היו מביאות אף קן אחד בגלל המחיר הגבוה, והיו מתחייבות בכריתות של אכילת קדשים ובגית מקדש, לכן אמר אז בשביל שלא יכשלו בגרוע ויוכלו להביא לפחות אחד, ואף שביטל ע"יז הבאת קרבנות נוספים שאמנם לא מחסרים בכיפורים אך הם חובה. והנה אומר הנצי"ב שדברי רשב"ג הם כן כדן ולא כרש"י, דהנה הלימוד שאישה צריכה להביא על כל לידה ולידה הוא מוצאת תורת הילולת, דבר זה נכתב בשלהי פרשת העשירה, אבל עניינה שנכתב בפסוק ח ואם לא תמצא ידה לא צריכה להביא רק אחד על כל הלידות, ולכן כשתייקרו וכולם נהיו עניים לגבי זה אמר רשב"ג נכתב נתבטל מהם החוב ורק כשיתעשרו יביאו. לפי"ז נמצא אם יש לה קרבן אז יש הדין של זאת תורת הילולת והיינו שמביאה על כל לידה ולידה, אך כשאין לה כסף והיינו ואם לא תמצא ידה לא נאמר הדין של זאת תורת הילולת ומביאה רק אחד. אין מתוק מזה.

יב ח. וכיפר עליה הכהן וטהרה. המתבונן יראה שבעניות כתיב וכיפר עליה הכהן. ואילו בעשירות

פסוק קודם כתוב רק וכיפר עליה, ויש להבין השינוי? וי"ל דבעשירות מביאה כבש לעולה ותור או בן יונה לחטאת ואין ביד הכהן לשנות מכך מאומה. משא"כ בעניות שמביאה ב' תורים או ב' בני יונה אחד לחטאת אחד לעולה ביד הכהן לקבוע כל אחד מהם הוא הולך, לכן כתב וכיפר עליה הכהן כי הכהן קובע את הכפרה. יד שאול.

יג מה. והצרו אשר בו הנגע וגו' וראשו יהיה פרוע. הנה כאן תרגם אונקלוס ורשיה יהי פרוע, ולעיל יו גבי אהרן ובניו על הפסוק ראשיכם את תפרעו תרגם אונקלוס רשיכוך את תרבוך פרוע. ויש לעיין אמאי כאן לא כתב יהי מרבי פרוע כמו שכתב אצל אהרן ובניו? וי"ל דמצינו במו"ק טו. לעניין מנודין ומצורעין דר"א דריש מהמילה פרוע דצריכין לגדל השער ואסורין בתספורת, ולר"ע מותרין בתספורת, ופרוע הכוונה פרוע (מגולה) מתפילין. והנה אונקלוס הגר היה תלמיד של ר"א ולאחר פטירת ר"א הלך ללמוד אצל ר"ע ולכן כאן בעניין מצורע לא רצה להכריע שזה הולך על פריעת הראש כי לא רצה להיכנס לפלוגת רבותיו לכן כתב רק פרוע שזה יכול להתפרש פרוע משערות ופרוע מתפילין, ואילו היה כותב לא תרבוך אז זה אזיל רק על שערות, ונכנס בזה לפלוגת רבותיו וזה הוא לא רצה. אר"מ הרובץ עזיח.

יג ב. אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע הצרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מנבני הכהנים. ארבע פעמים כתוב "אדם" במסורה: "אדם כי יהיה בעור בשרו", "אדם כי יקריב מכס קרבן, אדם כי ימות באוהה, אדם ובהמה תושיע ה'." ומבאר בגבורות פטירת ר"א שבפסוקים אלו ישנו רמז למדרש הידוע בילקוט שמעוני, ששאלו לחכמה חוטא מה עונשו, אמרה להם "חטאים תרדף רעה", שאין תקנה לחוטא אלא על ידי יסורים, שאלו לנבואה, ואמרה להם "הנפש החוטאת תמות" שיש כפרה במחיר של מיתה, שאלו לתורה, ואמרה להם יביא קרבן ואשם ויתכפר לו, ושאלו להקב"ה ואמר להם יעשה תשובה ויתכפר לו, ועל כך רומזים כל הפסוקים הללו, אדם כי יהיה בעור בשרו – כדברי החכמה כדורים יסורים על החוטא, אדם כי ימות באוהה – כדברי הנבואה שהחוטא צריך למות, אדם כי יקריב מכס קרבן – כדברי התורה שצריך להביא קרבן, ולדברי הקב"ה שיעשה תשובה ויתכפר רומז הפסוק אדם ובהמה תושיע ה', שמאחר והתשובה מכפרת על האדם בלא קרבן, אז גם לא צריך לשחוט את הבהמה, וממילא אדם והבהמה נושעים כאחד.

יג מה. וטמא טמא יקרא. הגמ' בשבת ז. אומרת וטמא טמא יקרא היינו שצריך שיודיע צערו לרבים כדי שיקבשו עליו רחמים. ורבים נתקשו מדוע צריך להודיע צערו לרבים יותר משאר החולאים שלא מצינו שצריך להודיע זאת לרבים? רבי יונתן איבשיץ מתרץ דהנה מצינו דיפה תפילת החולה מתפילת אחרים עליו. (רש"י בורא לומד את זה מהפסוק וישמע אלוקים את קול הנער). והנה אמרו חז"ל שמצורע נקרא מוסגר מפני שמוסגר תפילתו לשמים, וכעין שמצינו בנחש שבגלל לשה"ר נענש ונתקלל ועפר תאכל כל ימי חייו, והיינו שלא יוכל לבקש מהקב"ה מאומה אלא שהקב"ה מביא לו לכל חייו מזונותיו כי עפר הוא מאכלו והוא לא חסר, לפיכך כאשר האדם חוטא בחטא הלשון שבעוון לו הוא נהיה מצורע ממילא הוא לא יכול להתפלל כי ננעלים בפניו שערי שמים ואין תפילתו מתקבלת, כזה אדם צריך להודיע צערו לרבים שיעתירו בעדו, ולכן רק במצורע נאמר דין זה.

יג מה. או בשתי או בערב לפשתים ולצמר. החזקוני כותב, שלבני בגדים התורה תמיד מקדימה צמר לפשתים, כיוון שבגד צמר משעה שנגמרה מלאכתו הוא חפץ חשוב יותר מבגד פשתים, אבל בשתי וערב התורה הקדימה פשתים לצמר, לפי שטויות הפשתים יותר חשובה מטויות הצמר, והעמק דבר מוסיף, שמכאן חז"ל למדו ששתי וערב של פשתים מקבל טומאה לפני שתי וערב של צמר, כדתנן בנגעים (פרק יא) ששתי וערב של צמר מקבל טומאה משעה שישלה, והאונקין של פשתן משיתלכנו. והוסיף על זה הגר"ח קניבסקי **צוק"ל** בטעמא דקרא על פי דברי רבי יהודה במסכת שבת (כז:). שאגודות פשתן מטמאים בנגעים מיד, ושל צמר דווקא מטיט, וא"כ חוטי פשתן מקבלים טומאה לפני חוטי צמר, ולכן כאן בפסוק של שתי וערב בטומאת נגעים הקדימה התורה פשתים לצמר.

יג. נה. וראה הכהן והנה לא הפך הנגע את עינו טמא הוא. איתא בערכין (טז.) שהצרעת באה על צרות עין.

פרשת תזריע מצורע תשפ"ה

וזו הרי מידת תלמידיו של בלעם הרשע שיש להם עין רעה, אבל תלמידיו של אברהם הרי יש להם עין טובה כדאיתא באבות. ולכן כתב הפסוק והנה לא הפך הנגע את עינו, שלא הפך עינו הרעה לעין טובה, ולכן טמא הוא. (דברי שאול)

וארטיס לפרשת מצורע

יד ב. זאת תהיה תורת המצורע. הגמ' בערכין טו: אומרת זאת תהיה תורתו של מוציא שם רע, ויש להקשות מאחר שמוציא שם רע לוקה בנגעים כמבואר כאן, איך מצינו בכי תצא שמוציא שם רע משלם קנס, הא קיי"ל דאין לוקה ומשלם? וי"ל דמצינו בערכין טז. שאם ע"י ההוצאת שיר הועילו מעשיו והיינו שנתקוטטו על ידו רק אז נגעים באים עליו, ובלא"ה מתכפר ע"י המעיל של הכה"ג, והנה מוציא שם רע שמשלם קנס מדובר שביירו הדבר והתברר שהוציא שם רע על בת ישראל בחינם, והיינו שלא הועילו מעשיו, ובכזה מקום באמת אין עליו נגעים ולכן יש עליו קנס, ובכ"מ אינו לוקה ומשלם. בית יצחק.

יד ב. זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן. הנה מצינו ביומא מא. שמצורע עשיר שהביא קרבן עני לא יצא, ועני שהביא קרבן עשיר יצא. והטעם לחלק ביניהם י"ל דהנה מצינו בערכין טו. שנגעים באים על צרות בגמ' שזה רק מצורע עשיר שמביא של עני לא יצא כי הטעם שמביא של עני הוא משום שהוא עדיין צר עין וממילא לא נתכפר. מובא בנודע ביהודה על התורה.

יד ד. ושני תולעת ואזוב. וברש"י מה תקנתו ויתרפא ישפיל עצמו מגאוותו כתולעת. ובערכין טו: איתא מה תקנתם של מספרי לשה"ר אם ת"ח הוא יעסוק בתורה, ואם עם הארץ הוא ישפיל דעתו, ויש לעיין ישפיל דעתו מובן, אך מה התיקון בעסק התורה? ועוד דלא מצינו שתי דרכי תשובה על אותה עבירה? וי"ל דבאמת דרך תשובה אחת היא לתי"ח ולע"ה, והכי פירושו, דהנה איתא בקידושין לב. רב שמחל על כבודו אין כבודו מחול, ומבואר בגמ' שזה רק בתחילת לימודו, כי אז אין תורתו שלו אלא תורת ה' אבל לאחר שלמד וגרס נקראת תורתו ויכול למחול על כבודו. וא"כ התשובה היא בודאי להשפיל עצמו אלא שלתי"ח אין זכות לכך משום שאינו יכול להשפיל עצמו על חשבון התורה, ולכן מה שצריך לעשות זה להגות בתורה ואז התורה תהיה שלו ואז יוכל להשפיל עצמו, וא"כ גם בתי"ח התשובה היא להשפיל עצמו. חנוכת התורה.

יד כה. ונתן הכהן מן השמן וגו' על מקום דם האשם. פרש"י אפי' נתקנח הדם דאין הדם גורם אלא המקום גורם, ויש לעיין דהנה לעיל בפסוק יז לגם מצורע עשיר בענין על דם האשם והיינו על דם ממש ויש לעיין מה החילוק בין עשיר לעני? ויש ליישב דהנה מצינו בזבחים מד. דיכול להביא קרבנו היום ואילו את לוג השמן יכול להביא אפילו עד עשרה ימים, ולכתחילה בעינן להביא היום, והנה עשיר שלא חסר בידו מאומה למה שלא יביא מיד היום, אבל במצורע עני שבקשיו הביא את הקרבן מסתבר שיקח לו זמן עד שישגי כסף עבור השמן, ולכן בעשיר שמביא הכל באותו היום כי אין סיבה בשבילו לבוא פעמיים כי היכולת בידו אז כתוב שישים על דם האשם כי הדם עדיין נמצא, אבל אצל עני שדבר ראשון כשיש לו קצת הוא מעוניין להיטהר, ואח"כ לוקח לו זמן עד שמשגי את השמן לכן כתב מקום דם האשם, כי לאחר זמן כשמביא השמן הדם איננו. שו"ת בנין שלמה.

טו ו. והיושב על הכלי אשר ישב עליו הזב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב. אומר הבעל הטורים ורחץ במים בגימטריה ובארבעים סאה. יש להבין למה רמזה זאת התורה דווקא כאן בטהרתו של הזב והלא כל הטמאים הזקוקים להיטהר צריכים ארבעים סאה. ויש ליישב דבר זה דהנה איתא בטור יו"ד רא דאף במעיין בעין ארבעים סאה, ושלא כדעת הרמב"ם והראב"ד דס"ל דבמעין ל"ב 40 סאה ואפשר אף בפחות. והנה מצינו בזב דמהני טהרתו רק במעיין כדכתיב מים חיים, א"כ הו"מ מ"ל דלא בעינן מ' סאה וכדעת הרמב"ם, בא הבעל הטורים ומביא מכאן ראייה לשיטתו דכאן מדובר במעיין וחזינן בגימטריה דבעינן מ' סאה. מקרי דרדקי.

טו יד. וביום השמיני יקח לו שתי תורים וגו' ונתנם אל הכהן. ואילו בפרשת זבה הלן כט נאמר והביאה אותם אל הכהן, למה כאן ונתנם ויש והביאם? וי"ל דהא מדובר בזב הוא יכול לתת ליד חסן, אבל להלן הוא בזבה שאין לקבל מיד האשה לכך כתיב והביאה אותם. מהרי"ד מבעלז.

לשון הרע

בפרשת תזריע וכן בפרשת מצורע מדברים על הנגעים שבאים על האדם. הם באים בעקבות לשון הרע שדיבר האדם על רעהו וכבר אמרו חז"ל בערכין המספר לשה"ר נגעים של צרעת באים עליו. ובגמ' בשבת איתא שהמדבר לשה"ר באה עליו אסכרה ובמהרש"א ביבמות כתב שתלמידי ר"ע שמתו בין פסח לעצרת הוא מפני שדיברו לשה"ר ומתו מיתה קשה עד למאוד. ומצינו עוד דברים נוראים שכתוב בחז"ל על מספרי לשה"ר כגון שהוא שקול כנגד ג' עבירות חמורות וראוי להשליכו לכלבס רח"ל. והחפץ חיים כותב שחטא הלשון הוא עיקר סיבת גלותו, וכמו שמצינו בחז"ל כשמשא שאל להקב"ה מדוע הוא לא גזל את עם ישראל הוא נענה משום שיש בהם בעלי לשון הרע. ואומרים בשם הרב מבריקס שאדם עתיד ליתן את הדין ע"כ שלא היה חמוץ בעיניו עניינו לשה"ר כמו אכילת דבר אחר. והנה התורה אומרת לנו שהמכה על לשון הרע זה צרעת, ונתקשו רבים הרי בדורנו שכי"ה הרבה מדברים לשה"ר לא מצינו כ"כ את הנגעים הבאים על אדם, ומדוע? מתוך בספר הקנה שבדורנו הקב"ה החליף את הצרעת בעניות וזה רואים בשפע בדורנו. וכן מובא בזוהר שהמדבר לשה"ר נענש בעניות.

וידוע מה שכותב החובת הלבבות בשעה שאדם מדבר לשון הרע על חברו נוטלים ממנו את מצותיו וזוקפים אותם לזכות האדם שעליו דיבר, ואילו את חטאיו של האדם שעליו דיבר מעבירים לבעל הלשון הרע, ולכן שומר פיו ולשונו שומר מצוות נפשו. ורבי צבי מאיר זילברברג הביא סיפור על אדם שנפטר צעיר והתגלה לאימו הבוכיה ואמר לה שכל האסונות של הדור הוא מחטא הלשון. וידוע מה אמר אותו רוכל לרבי ינאי מי האיש החפץ חיים מי שנוצר לשונו. אדם צריך לחשוב על כל יהודי כאילו הוא אבא שלו או ילד שלו, וכמו שעל אביו ובנו אדם לא מעוניין לדבר ולעשות רע כך על כל יהודי. ובכוח מספר מילים שאדם אומר הוא יכול לרצוח אנשים. ומשפחות רבות נהרסו בגלל משפטים בלתי אחראים ודיבורי לשה"ר שגורמים לנזקים בלתי הפיכים לפעמים למשפחה שלמה חטאה, ומישהו זרק איזה פגם וכל הבית מלא בילדים שעדיין לא נישאו ומורידים דמעות כמים על לא עוול בכפם, רק משום אדם לא אחראי שאמר איזו מילה וצחוק לא זהיר.

וז"ל הגדול חיים בשמירת הלשון שער הזכירה פרק ה' : כמה חפץ עונשו של בעל לשון הרע, שמבא על עצמו נגעים ע"י דבורו, ונעשה ע"י מצורע מוחלט, כמ"ש בערכין (דף ט"ו ע"ב) כל המספר לשון הרע נגעים באין עליו, שנאמר מלשני בסתר רעהו אותו אצמית וכו' [פי] אצמית הוא מלשון החלטת הנגע כמו שילקו שם בגמרא], אמר רש לקיש זאת היתה תורת המצורע, תורת המוציא שם רע. ואמרנו התם, מה נשתנה מצורע שאמר תורה בדד ישב, הוא הגדיל בין איש לאשתו בין איש לרעהו, לפיכך אמרה תורה בדד יהיה מושבו. **ופעם** בא בחור הרב שטינמן ואמר לו שאין לו טעם בלימוד אמר לו להרש שטינמן שמדברים לשון הרע אז הנשמה מתמלאת פצעים וכמו להבדיל כשיש פצעים מרים בפה גם הדברים הכי מתוקים מרים, כך שמדברים לשה"ר גם התורה שהיא מתוקה מדבש היא מרה ואין לה טעם, וגם תפילת האדם לא מתקבלת רח"ל. ובודאי צריכים הרבה ס"ד לא להיכשל בלשה"ר כמו שרואים שחז"ל תיקנו לומר אחרי שמו"ע ג"פ ביום אלוקי נצור לשוני מרע. ומי שמדבר לשה"ר סימן שלא דן לכף זכות ואז גם בשמים לא דנים אותו לכף זכות. ובית שמדברים בו לשה"ר אז השלידונים נעצרים, כך כותב רבי גרשון אדלשטיין, ויש הרבה קשיים בחיים ואין מצב רוח כי הלשון הרע כל הזמן מקוטרג עליו. ובודאי שכאדם מדבר לשון הרע לא יהיה לו מזה שום רווח ואדרבה ייגרם שיהיה פחות מוערך ויחששו ממנו ויגידו עליו שהוא רכלן, וידברו גם עליו לשון הרע מידה כנגד מידה. וכשמשתדל ומתגבר כיוון שזה כי"כ קשה אז השכר הוא בהתאם ורואה וישועות בכל ענייניו. ואדם הנפך לאדם ע"י שמירת לשונו ובלא"ה אם הוא לא יכול לשמור על פיו אז במה הוא שונה מבמהלם הלא הדיבור שזה מייחד אותו מהבהמה זה טמא וגס. ומוות וחיים ביד הלשון.

וידוע שניסים גלויים יש למי שמקפיד בירת שאת לשמור על לשונו ופיו. **וכתב החפץ חיים** לפלא בעיני אנשים מחפשים סגולות וברכות מאנשים גדולים להצלתה בפרנסה, הלא אם ישמרו על לשונם אז בוודאי יתברכו נפשיהם יותר מכל הסגולות. והרב סגל ממציא שר כתב שהוא לא ראה מימיו אדם שלמד כל יום שתי הלכות בשמירת הלשון והוא לא נועז. וחוקים רבים נתרפאו מכך, ורבים נושעו מכך ליוויגוס וזש"ק.

עובדות מגדולי ישראל על גודל זהירותם מאיסור לשון הרע. **סיפר** רבי ראובן קרלנשטיין פעם יצא הגאון מוילנא לאחד ממנדווי בגלות. הוא נסע עם בעל געלה, ובאמצע הדרך נטח בעל העגלה מן הדרך ונכנס בטעות לתוך שדה. ראה בעל השדה את העגלה בתוך שדה ופנה בטרונא אל הגר"א [ואף הכה אותו]. הגר"א עצמו,

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

כמובן, לא היה אשם בכך, ובאופן טבעי היה אמור לפטור את עצמו ולומר: זה לא אני. אולם הוא חשב בלבו שאם יאמר כך, הרי בכך לא רק שמסיר מעליו את האשמה, אלא בד בבד מסלק אותה על כתפיו של בעל העגלה. דבר זה הרי הוא בבחינת לשון הרע ופגיעה בזולת, משום כך עצר הגר"א בדיבורו ושתק. כששב לביתו אמר הגר"א: חסד ה' ששתקתי ולא אמרתי 'זה לא אני' אילו הייתי אומר כן, לא היו מועילות כל הזכויות על לימוד התורה וקיום המצוות שלי, להצילני מעוון זה של לשון הרע!

כשנסע האדמו"ר רבי אהרן מקרלין אל רבו המגיד ממזריטש, ישוב בעגלה כמה יהודים פשטים, והללו החלו לשוחח אודות יהודי העיר, מצאו בהם חסרונות, דשו במעשיהם הפרטיים, ועברו על אישוריו לשון הרע ורכילות. שמע זאת הרבי, והבין שאם יוכיח אותם לא יקבלו את דבריו, ולכן התחכם והחל לשוחח עימם בענייני סוסים, בהם היו בקיאים. התארכה השיחה, והנוכחים הראו את כוחם בהלכות סוסים, וכך נמשכו הדיבורים עד שהגיעו לעיר מזריטש. בהגיעם לשם, באו חסידים רבים לקבל את פניו של רבי אהרן, והנוסעים התפאלו לשמוע כי מדובר בצדיק מפורסם, ותמהו: רבי, מדוע דוברת איננו כל הדרך על סוסים? השיב רבי אהרן: ראיתי כיצד אתם הורגים בני אדם בדיבורים, ואמרת לי לעצמי, עדיף שתהרגו סוסים מאשר תרכלו על אנשים (שבת ט"ש). **לבית** חתני מבריקס היה קופסת הטבק שעליו היו חרוטות האותיות **ש' פ' ו' ש' מ' נ'**, ותמיד כשדיבר עם אנשים היה מסתכל ומבטי על קופסה זו. פעם שאלו אותו איזה שמות ויחידים מכוון בראשי תיבות אלו? נענה ואמר להם, שאין כאן שום כוונות טמירות שבתות הקודש, אלא הוא מזכיר לעצמו את לשון הכתוב שומר פיו ולשונו שומר מצוות נפשו, וברצונו להזכיר לעצמו תמיד שלא להיכשל בדברים אסורים כגון לשון הרע ואונאת דברים וכיוצא בו, על כן עשה לעצמו כך למשמרת ולמוזכרת

סיפר רבי אריה לוי בשיחה מוסרית שנשא בפני תלמידיו בישיבתו קול אריה, פעם אחת בעת שישב ללמוד בבית הכנסת שבעיר מולדתו שברוסיה, נכנס לפתע לבית הכנסת החפץ חיים שהסתובב אז רבות לצורך מכירת ספריו בעיירות שברחבי רוסיה. והנה בבית כנסת זה, לוח השויתי שעל עמוד החון היה מונח בצמוד לנרות שדלקו, ולא היתה זכוכית שהבדילה בין הנרות ללוח הח"ל (שהיה כתוב על גבי קף). וכידוע אסרו הפוסקים דבר זה, כי על ידי כך נמחקים השמות הק' ובא לידי בזיון (יעו"ב במ"ב סי' א' סק"ד שכתב דיש למחות ביד העושים כן). כשהחפץ חיים הבחין בזאת, שאל שם את אחד האנשים שהיו בבית הכנסת לפשר הדבר, מדוע אין זכוכית על לוח הקף? הלה הראהו תיפק באצבעו על איש מסוים שם, ואמר לחפץ חיים: הנה, זה הגבאי כאן על בית הכנסת, והוא אינו רוצה לשים זכוכית. רבי אריה לוי אמר, שאך יצא הדבר מפיו של אותו איש, נתן החפץ חיים זעקה בחרידה עצומה - "לשון הרע!!" ותיקף ברח מן המקום. הייתי בטוח לקול זעקתו והודיעותו שמדובר באיזה נחש שהכישו, סיפר רבי אריה, ומתנמות מראה זה נכנס בי פחד של ממש מלדבר ולשמוע מילה של לשון הרע עד עצם היום הזה, וזה השפיע עלי יותר מכל ספרי המוסר, סיים רבי אריה לוי את דבריו.

פעם אחת נסע החפץ חיים עק עוד אדם גדול לכמה ימים, בליחות ציבורית, והגיע לעיר אחת ונעצר ללוח בה. מצאו אכסניה אצל אשה אחת, שהיתה שומרת תורה ומצוות, ושאפשר לאכול אצלה לפי הכשרות הראויה לחפץ חיים. הביאה להם לאכול ולשתות, ולאחר המר הסעודה שאלה אותם, האם הסעודה היתה ערבה להיכם. השיב החפץ חיים מיד, שהיה טעים מאד, אבל הרב השני אמר לה, שאכן היה טעים, אבל היה חסר מעט מלח. והיא אך יצאה האשה מעל פניהם, תפס החפץ חיים ראשו בידיו וזעק, שכימי חייו לא שמע לשון הרע ולא קיבל לשון הרע, וכעת נכשלתי ושמתני וקיבלתי לשון הרע. מתחרט אני שנסעתי עמכם, ומסתמא אין זה שליחת מצוה כלל, אם נכשלתי על ידה. שאל אותו גדול, איזה לשון הרע סיפר בזה שאמר שחסר מלח? השיבו חפץ חיים, תתבונן ותשים לב, שבעלת הבית לא בישרה המאכלים בעצמה, אלא יש לה עוזרת במטבח, ויתכן שהיא אשה אלמנה, וכאשר שמעה בעלת הבית שהיה חסר מלח מיד שאלה אותה מדוע לא נתנה מלח בתוך התבשיל, והאלמנה תגיד שכן נתנה מלח בתבשיל, ותתחיל מברכה ביניהן עד שתצאק בעלת הבית שהיא משקרת, שאם הרבנים אומרים שלא נתנה מלח בתבשיל בוודאי זה נכון, והעוזרת יושאר בטנתנה שהיא שמה מלח בתבשיל, ואז תאמר בעלת הבית: הרי טענתך אם כן שהרבנים משקרים, ועוזרת כזאת אומרת שהרבנים משקרים איני רוצה להחזיק בבתי! אותו גדול חשב ששכל זה פנטזיה, ואמר לחפץ חיים שהוא מגויס. השיב החפץ חיים בוא ונסור אל המטבח לראות, ואכן ראו את שתייהן כועסות, והעוזרת אכן היתה אלמנה ומנגבת את דמעותיה. והתברר שכן היה, כפי מה שראה החפץ חיים בעיני רוחו. וכשראה הגדול השני כל זה, מיד עשה שלום ביניהן עד שנתפשרו.

סיפר הרב משה ויא, שסיפר לו תלמיד חכם גדול אחד, שלמד בישיבתו של החפץ חיים בראדין, על דבר שאירע עמו פעם בעת שנסע לביתו של החפץ חיים. הייתי מגיע לביתו פעמים רבות, סיפר הר"ח, והמקרה שאני מדבר עליו היה בעת שהחפץ חיים היה בגיל 83 לערך. למרות החולשה שפקדתו באותו יום, היה אז החפץ חיים בעת רצון

מיוחדת במינה, והדבר ניכר עליו. מחמת החולשה שכב החפץ חיים במיטתו, ולפתע הוא מורה לי להתקרב אליו, ומבקש ש... אפתח את פיו. הייתי נרעש ונפחד, ולא רק שלא הבנתי כלל מה החפץ חיים רוצה להשיג בכך, אלא שגם לא ידעתי כיצד אעז לצייט להוראה שכזו, לפתוח את פיו של החפץ חיים!!! אבל לא עזר לי מאומה. החפץ חיים הורה לי בשנית לפתוח את פיו. בלית ברירה ובחוסר־אונים מוחלט התקרבתי אליו, ופתחתי את פיו הקדוש. לפניי נגלו שתי שורות שנינים שצורת כשל, מסודרות ומתוקנות בדבעי, משל היה זה ילד קטן שעוד לא הספיק לפגוע את השיניים שקיבל מהקב"ה. בעוד אני נתון בסערת חושים שאי אפשר לתאר, פונה אלי החפץ חיים ומבקש דבר נוסף. תספור את כמה שיניים יש בפי! ואני חשתי להתעלף... כדי למנות את מספר השיניים, צריך כבר להיכנס עמוק אל תוך פיו המסתולל בקדושה, כיצד אבול לעשות זאת! אבל גם הפעם לא איפשר לי החפץ חיים לחשוב הרבה, והאיץ בי לספור את שיניו. ואכן החילותי במשימה הקשה, ובסיומה הגעתי למספר 32, בדיוק כמספר השיניים שברא הקב"ה באדם. שן אחת לא חסרה ולא נפגמה !!! כל השיניים היו בריאות וחזקות כבנים נתינתן!!! למותר לציין שבגיל מבוגר שכזה שבו היה ה"חפץ חיים" באותה תקופה, אין הרבה קשישים שזוכים למתנה שכזו. לאחר שעשיתי את שביקש לקח החפץ חיים את ידי, ואמר בחיוך, בחיוך כזה שאי אפשר לשכוח לעולמים: **אני שמרתי על הפה שהקב"ה נתן לי, והקב"ה שמר על הפה שלי...** (עלינו לשבח).

על זהירותו המופלגת של רבי אברהם גניחובסקי מאיסור לשון הרע, סיפר תלמידו ומקורבו רבי מרדכי קרימלובסקי לפני מספר שנים נכנס לגביר בטורנטו בשליחותו של הגר"א גניחובסקי להתירמו למען המרכז הארצי לטהרת המשפחה. אמר לו הגביר שהוא אינו רוצה לתת כלום כיון שמחמת הגרי"א גניחובסקי נגרמו לו הפסדים עצומים, ואמנם כבר מחל לו על מה שהפסיד מחמתו, אך הוא מרגיש שבזה כבר נתן לו מספיק. ושאלו ר' מרדכי למה כונתכם? וענה הגביר שלפני זמן קצר בא אלי אדם אחד וביקש ממנו הלוואה גדולה [שך שלוש מאות אלף דולר], ובדיו מכתב שהגר"א גניחובסקי חתום עליו כערב בשבילו שאם לא ישלם הוא יחזיר לו את הכסף. לבסוף אותו האיש לא החזיר לי כלום מהחוב, ומשום כבודו של הגר"א גניחובסקי לא רציתי לשלם ממנו ומחלתי לו אף שהיה ערב. אבל לתת יותר אינני מעוניין. ואכן יצא ממנו הרב קרימלובסקי בידיים ריקות. המשיך הרב קרימלובסקי וסיפר: כשהגעתי לארץ סיפירתי לרבי אברהם מכל מה שהתחשב, ורבי אברהם שתק ולא ענה כלום. לאחר זמן כשרבי אברהם ביקש ממני איזה טובה, ניסיתי למצא את ההודמות ואמרתי שאני חפץ מאד שייספר לי מה היה בסיפור של הערבות מטורנטו, והקוספתי להציע שאני אדאג לגבירים המעריצים את הרב שישלמו את הערבות שהיה חתום עליה. אז אז גילה לי רבי אברהם אז מצונו, שבבמות הוא לא חתם שום ערבות, וכנראה אין היה זיוף, אבל כיון שהגביר באו הכי מחל על הכסף, מה תועלת יש בדבר לומר לו זאת, הרי בזה שאומר לו שהחתימה מזויפת זה לשון הרע על אותו זיוףן ללא שום תועלת. ושאלתי את רבי אברהם, הרי יש חשש שאותו אדם זיוף שוב, וענה לי רבי אברהם: אני חושב שאני יודע מי זה. והבנתי ממנו שדיוי כבר ידאג לדבר אותו ישירות ואולי כבר דיבר אתו ויעמיד אותו על מקומו שלא ישנה שוב על מעשים נכונים שכאלו. המשתכי בכל זאת ללחוץ על רבי אברהם שייספר לי, כיון שעל ידי זה שאומר לגביר את האמת הוא יחזור ויתור, ואולי אף יגביר את תרומתו בראותו את גודל צדקותו של הרב, ואמר לי רבי אברהם, אתה יודע מה, הרי אתה קרוב לשטינמן תשאל אותו גם כן דענו בענין. והרב שטינמן לא שחרר בדבר ענה, שאינו רואה שום היתר לדבר לשון הרע בשביל לקבל תרומה [אנן הסהר].

מעשה בבחור שסיפר שנכנס אל האדמו"ר מגור **בעל ה"פני מנחם"** לתנות בשבירו לא את מצבו הרפואי הקשה של אביו. שזה שבוועות אחרים שאני סובל יסורים נוראים והבדיקות הרפואיות גילו מחלה קשה ומרה. והוחלט על ידי הרופאים כי עליו לטוס לחוץ לארץ לעבור טיפולים מיוחדים והמצב בבית היה קשה עד למאוד. שאלו הפני מנחם: "מה מדברים אצלכם בשולחן שבת?" והבחור נכלם מלהשיב. המשיך הרבי לשאול: "האם לפעמים מדברים אצלכם על אנשים אחרים?" והבחור נענע בראשו לאות הן. הרבי המשיך ושאל: "האם לפעמים נכשלים אתם לנחת אותם בדיבורכם כאילו היו על שולחן-ניתוחים?" והבחור נענע בראשו בתנועה המבטאת לו אכן כן הוא המצב המביש בביתו. והשיט לו הרבי את ידו, והשמיע באוזניו כדברים הללו: "הכלל אומר: מי שמדבר טוב - מבא על עצמו שפע של טוב ומיטב מן השמים. והמדבר בגנותם של אחרים - עלול לגרום לצרות צרורות... תאמר לאבדך, מי שלא מדבר רע על אנשים לא יאונה לו כל רע...". בהגיעו הביתה סיפר לאביו את כל המעשה, ואכן המשפחה כולה קיבלה על עצמה להתחזק בענין. אביו טס לחוץ לארץ כעצת הרופאים, ובניסו ניסים חזר מטיפול בריא ושלם. לאחר שהחלים האבא לחלוטין וחזרו כוחותיו למוטניים, הלכו אל הרבי מגור תוך שבחבור מצב בפני הרבי את אביו, ומתוך הבעת תודה על ברכתו החמה ועל הישועה הפלאית. הרבי הגיב באזהרה רבת משמעות: את הקבלה צריכים להמשיך ולשמור. ומאז ואילך כל האוירה בבית השתנה פלאי פלאים. דברי הרבי "מי שלא מדבר רע על אנשים לא יאונה לו כל רע" - הפכו והיו אצלנו לסיסמת חיים תרתי משמע.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

שאלה: השבוע התחיל הזמן. מה יעשה לחיזוק הזמן? **תשובה:** כותב רבי יונתן איבישיץ בדוק ומונסה אם מתחיל את היום על רגל ימין והיינו שמתחיל את היום, קם כמו שצריך, מתפלל כמו שצריך ובכוונה, ממילא יציל כל אותו היום. ומלבד זה מי שמתחיל את היום מוקדם בבוקר כל היום שלו נראה אחרת, הוא בן אדם, יש לו מספיק זמן לכל ענייניו בלי לחץ ומתח, וכל היום שלו מסודר. אך מי שמחפץ להחילה ליום אם הוא מתחיל את היום ואת התפילה על רגל שמאל. ומי שבאמת רוצה להתעלות ברוחניות יקדיש איזה זמן ללמוד מוסר באופן רציני לחשוב על הדברים שלומד ולחשוב מה תועלת יש לו מהמוסר שלומד ועיי"כ בוודאי יתעלה בתורה וירוש'.

שאלה: מה מיוחד בימי הספירה? **תשובה:** כתבו המקובלים הרש"ש ור"ח פלאגיי בשם הקדמונים שימי הספירה הם שורש לכל ימות השנה ואם ירבה בהם בתורה ובמצוות ויתגבר על הצהר"ר כך יהיה כל השנה. ודיעה אם יתפלל כמו שצריך יצליח בתפילותיו כל השנה. כמו"כ זה ימים שיורד בהם שפע גדול משמים גם ברוחניות וגם בגשמיות, רק צריך לנצל את הזמן מה לחיזוק בתורה וקיום רצונו ויתגבר. ובעיקר כיוון שאלו ימים גדולים עליו לנצל את הזמן להתפלל ולבקש מה' ישועות בכל תחומי החיים.

שאלה: בימים אלו אחינו הטועים חוגגים את יום הקמת המדינה, מהו היחס של ברוחניה? **תשובה:** ידיעות דברי רבי אלחנן וסרמן שאמר בסיכום הכנסיה הגדולה: אם המדינה היתה מוקמת על יסודות התורה והעם היהודי היה חי בה עפ"י התורה - הרי זו ברכה שאין למעלה הימנה, ומקרא דבר הכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, ומכלל הן אתה שומע לאו, במיוחד במצב שבו המדינה מתנהלת היום על ידי פוליטיקאים חילוניים ובית משפט הפועל לעקירת התורה, ר"ל, שגם רבים משומרי התורה שאינם חרדים מתייחסים למדינה באופן שלילי. ויש להוסיף מה שאנו רואים כיום שמדינת ישראל מנידשת בעזה וכל דבר שהיא עושה היא בודקת בשמונה עניים מה אומרים העולם והכל בהזירות יתירה מפחד מהעולם. הלא אם היה קורה משהו דומה למדינה באמת עצמאית היא הייתה משטחת את עזה בלי למצמצץ כמו שעשו האמריקאים באפגניסטן ובעירק וכאן אנו מאבדים מעט חיליים העיקר שבאהר"ב יהיו מרוצים. האם לזה עצמאות ייקרא? וכאן המקום להוסיף שאנו רואים בחוש שכל ההצלחה שלהם תלויהבה שלא יפגעו בלומדי התורה אך כשפוגעים ר"ל בלומדי התורה אז מגיעה מפלה רח"ל. ויש להוסיף כי שיטת סטמאר היא שכל מדינה שתקום לפני ביאת המשיח יש בה כפירה בביאת המשיח. וכך כתב רבי יצחק יעקב וייס בשו"ת מנחת יצחק אסור להסכים להקמת מדינה יהודית לפני בוא המשיח, אפי' אם המדינה תתנהל על פי התורה.

שאלה: האם לכלבא שבוע היו עוד ילדים מלבד רחל? **תשובה:** במסכת ידים פ"ג מ"ה, אמר ר' יוחנן בן יהושע בן חמוי של רבי עקיבא, ועיי' בתמארת ישראל.

שאלה: מה הטעם יש קהילות שאומרים לשם ייחוד קודם ספירת העומר ויש קהילות שלא אומרים? **תשובה:** ידוע שהראשית חכמה כותב שיש לומר לשם ייחוד קודם עשיית המצווה, ומובא גם בכתבי ר"ח ויטל, והובא גם בסידור שמרי ציון וכן נוהגים הספרדים. הנודע ביהודה תוקף את זה בחריפות ואומר זאת בכל תוקף ומספר שרבי אהרן מבעלז לא אמר לשם ייחוד ביז אייר שהוא יום פטירת הנודע ביהודה.

שאלה: ימי הספירה אלו ימים של הכנה לקבלת התורה, מה צריך לעשות בשביל להיות כל יציב לקבל את התורה? **תשובה:** אמרו חז"ל דרך ארץ קדמה לתורה, בשביל להצליח בתורה צריך מידות טובות, על האדם מוטל בימים אלו לעבוד על מידותיו היטב, להתגבר על יצה"ר של כל המידות הרעות וללמוד מוסר ויתחזק בזה ועיי"כ זוכה להאיר עיניו בתורה.

שאלה: מהי סגולתו של רב האי גאון באמירת ברכו במוצאי שבת: **תשובה:** מובא ברב האי גאון כל המאריך במירות ברכו של תחילת ערבית במצוי"ש זוכה להצלחה בימות החול וזו קבלה מנוסה.

שאלה: בימים אלו אנו אבלים על פטירת תלמידי רבי עקיבא שלא נהנו כבוד זה בזה, מה מוטל עלינו להתחזק בימים אלו? **תשובה:** להפנים לעצמנו על הצרות הפוקדות אותנו זה מסיבה אחת ויחידה, משום שאנו לא נוהגים מספיק טוב בענייני בן אדם לחבירו, ואפי' במקום שאני צודק עלי לותר בשביל לא לגרום למריבה.

שאלה: מהו הרעיון לזכירת ספירת העומר בשנה זו? **תשובה:** כל יום סופרים לפי אותו היום, דיינוס ביום ראשון בערב סופרים מספר שבועות ויום אחד, ויום שני ושני ימים וכי' ליל שבת ושישה ימים מוצי"ש השלמת השבוע.

שאלה: איזה דבר יש כאלו מציבור בני התורה שלא מספיק מקפידים בו משום אי נעימות? **תשובה:** כל מי שמסתובב בבתי החולים שם לב שכל הקהלים נמצאים בהמנוחה בביקור החולים, ואילו כשיש חולה מציבור בני התורה לא תמיד הוא מוקף מספיק בבני משפחה ומכרים, והסיבה לכך היא כי לפעמים יש איזה הרגשה של בושה אולי לא מתאים לבוא לבקר אולי זה לא טקטי, אולי החולה לא מעוניין שיראוהו במחלתו וכדו'. אבל צריך לדעת שעדיף להסתבך ולהיות אולי לא טקטי מאשר לא לבקר, משום

שאחרי הכל אם לא מבקרים זה גורם לאדם החולה או למשפחתו להרגיש בודדים ושלא מספיק משתתפים איתם.

שאלה: ילד שלא רוצה ללכת לחידר או ילדה שלא רוצה ללכת לגן חובה איך להתנהל מולם? **תשובה:** כמובן לבדוק איתנו מה עומד מאחורי ההתנגדות, אחי"כ לתת לו הרגשה שמבינים אותו, לשבח אותו מאוד על מה שהולך בסוף, להיות בעיקר קשוב לו, ובעיקר לא לכעוס עליו ולא להעניש אותו.

שאלה: האם יש לשון הרע להעיד על מי שעובר על חוקי התנועה ונדרש להעיד עי"כ? **תשובה:** הרב אלישיב היה אומר שכאן במדינה אין דיני דינא דמלכותא אבל לגבי חוקי תנועה שגם בית דין חריד מחוקק יש דינים אלו ואם נדרש להעיד עיי"כ עליה.

שאלה: מי יותר גרוע המקבל לשון הרע או האומר? **תשובה:** פסקו הרמ"ם דעות ז' הגמ"א אור"ח קנו והחי"ח רכילות כלל ה"א שהמקבל לשון הרע הוא גרוע מהאומר.

שאלה: מצורע! למה הוא נחשב כמת? **תשובה:** כי הוא בלי חברה, אדם בלי חברה נחשב כמת ולכן איוב למרות הצרות המשוונות והקשות שעבר נשארו לו חברים כמו שמסופר בספר איוב, והטעם לזה כי לא נגזר עליו מיתה אלא רק יסורים כמו שכתבו בפסוק שהקב"ה אמר לשטן הינו בידך אך שמור נפשו. ולכן אדם שמועדד אנשים בודדים ה"ה נחשב כמחיה מתים ומציל נפש מישאל.

שאלה: כיצד צומחים להיות אדם גדול שגם משפיע כ"כ הרבה על הרעים? **תשובה:** בזמנו אמר רבי יחזקאל לונגשטין שהסיבה שרבי שמואל רזוובסקי הצליח כ"כ הרבה להשפיע על הרבים ושיעוריו כ"כ בהירים משום שהוא גדול מאוד בבין אדם לחבירו, וכן אמר רבי שלמה זלמן על הטיבינער רבי שכוון שהוא כ"כ נוהר בבין אדם לחבירו הוא זוכה למדנות מופלגת שאין כמוהו. וזה גם הסיבה שרחל לקחה את רבי עקיבא למרות שהיה אז עם הארץ כי ידעה שעם המידות הטובות שלו הוא יכול להצליח יותר מכל אחד אחר. ועל כל גדולי ישראל מופרים כ"כ הרבה פסוירים כ"כ לחבירו ללמדך שאין רק העמל קובע כמה תצליח אלא בעיקר איך אתה נוהג עם הזולת. זה מה שנותן את הסייד' להצליח ולהשפיע הלאה.

שאלה: בפרשתנו ביום השמיני ימול בשר ערלתו, ידוע שבזמן שהתינוק בוכה מיסורי המילה עולים כל התפילות בלי מניעות והוא עת רצון לקבלת התפילות. יש לשאול האם מותר להתפלל בשעת הבכי גם שחל בשבת שבעיקרו הוא אסור בתפילות? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי אומר שכיוון שהוא זמן מיוחד לקבלת תפילות מותר לנצל זאת אף בשבת. ויש להוסיף שהסנדק כדאי שיכווין ג' דברים בשעת הסנדקאות. א. שהתינוק יהיה צדיק. ב. שישמור ברייתו. ג. שתתווסף בו נשמה קדושה. ויש שמוסיפים שהיו לו אירכות ימים ושנים. נשמר חיים קניבסקי בשם החיד"א. שמעתי זאת מידידיו היקר והאהוב הסנדק הגה"צ רבי שמואל קוזלוביץ שליט"א מליקוד.

שאלה: בפרשתנו מוזכרים ענייני לשון הרע, האם ראו שבחור ילשין על חבירו בשיבה שעושה דברים נגד התקנון של הישיבה, כגון שמחזיק מחשב וכדו'? **תשובה:** רבי חיים קניבסקי מורה בזה שעניין זה לא מוטל על החבור ואל לו לבחור להלשין לצוות הישיבה. ויהיה סיפור עם בתו של רבי חיים קניבסקי שחברה שלה ביקשה ממנה את החומר הנלמד בסמינר להעתיק, ודו"ץ נתפס אז כדבר מאוד חמור, ובתו של רבי חיים שאלה לאביה האם היא יכולה לתת להעתיק, ורבי חיים אמר שזה נחשב שהבת המעתיקה עשתה דבר לא טוב, אך לא מוטל על הבת שממנה מעתיקים להלשין ולדחות את בקשת החברה.

שאלה: רש"י כותב שהקב"ה מביא צרעת בעולם בשביל שיעבור את הבתים וימצאו את המטמוניות שהאמוריים החביאו בקירות. ושאלת השאלה למה עשה הקב"ה שימצאו את המטמוניות כזאת דרך משונה של נגעים ושיבירת הבתים? **תשובה:** שאלה זו שאל רבי שלמה מבאבוב והוא תירץ עיי"כ שהקב"ה רוצה לגלות לנו סוד נפלא שיש הרבה פעמים דברים הבאים לאדם שראים שזה מאוד רע לו, ואז מתברר שמתוך הרע צומח טוב, וזה רואים בנגעים שנהיה כ"כ רע לאדם גם נגע, גם התבודדות מחוץ למחנה, גם הרס לבתי, והוא כבר בפחד מי יודע מה עוד הולך להגיע. ואז לפתע נמצא המטמון בתוך הקיר והוא מבין שמתוך הרע צומח הטוב. אומר החוזה מלובלין אדם שמרוצה מהנתנה ה' ובוטח בו שהכל לטובה הוא זוכה לראות במהירות רבה את האור הצומח מתוך החושך, רק צריך להפנים עניין זה שהקב"ה רוצה רק בטובתו וזאת הוא ריאה את השמש הזורחת לו מתוך כל זה והנגע נהפך לעונג.

שאלה: מתי אדם נענש כשלא זיכר? **תשובה:** מצאנו בזוהר מצורע דף פ' שכתב כשהיה יכול להוכיח ולא הוכיח נענש עיי"כ, עוד כתב ששכאדם יכול לומר מילה טובה לחברו, לאשתו או לילדו והוא לא אומר הוא נענש עיי"ז.

שאלה: האם יש משהו מיוחד בימי העומר? **תשובה:** הזמן שבין פסח לעצרת הוא מסוגל לרפואה וכמבאר בשבת קמז: **וכן מובא בספרים** שכשנודר גשם באלו הימים הגששם הוא רפואה גדולה ובפרט מי שפותח את פיו ושותה מהגשם היורד. **וכתב הרש"ש** שהימים האלו הם שורש לכל ימות השנה, ובדרך שאדם הולך בימים אלו מוליכים אותו כל ימות השנה, וכ"כ ר"ח פלאגיי. **וכן** צריך להרבות בימים אלו באהבה ואחדות בכל ישראל ולהתרחק מאוד מכל ריב ומחלוקת. עיתים לבניה.

שאלה: גדולי ישראל בדורות האחרונים הקפידו מאוד לעשות הליכה יומית, מה המעלה בהליכה? **תשובה:** הליכה היא פעילות גופנית מאוד טובה, ומחדדת את המוח ומועילה לנפש יותר מאשר תרופות, ובוודאי היא מועילה מאוד לבריאות הגוף ודו"ז מומלץ לעשות כמה שיותר פעמים בשבוע כל פעם לפחות כחצי שעה, ויש לעשות הליכה נכונה והיינו לשנות את הקצב, בתחילה יילך רגיל ויעלה בהדרגתיות ולחזירות יותר וכתשעניף יחזור להאט וחוזר חלילה. (חיים בריאים כהלכה).

שאלה: הרבה פעמים קורה שאדם נאלץ עיי' בני ביתו לעשות משהו, כגון, אדם מבקש מבן זוגו לעשות עימו הליכה ולא כ"כ בא לו, ולבסוף עושה איך יעשה את זה? **תשובה:** יש שאומרים נעשה את זה רע כדי שלא יבקשו ממני עוד פעם דבר זה. אבל זהו שלא, לא רק שלא אלא בדיק להיפך, על השותף לומר כמה טוב שיצאנו בסוף. בתחילה אדם חשבתי שאין לי כח, אבל שן שהכרחת אותי, וזה כ"כ טוב. אם אתה כבר עושה אז מה איכפת לך שיהיה מושלם וטוב, ועיי' שעושה דו"ז זוכה לשכינה ביניהם. לא שווה!

שאלה: מה התחושה שאבא צריך לתת לבנו כדי שבנו יהיה פתוח בפניו? **תשובה:** שהבן ירגיש שהאבא איכפת לו באמת ממנו, וזה מגיע עיי' שהאבא מתעניין במה שבאמת מעניין את הבן שלו, וכל גיל יש דברים אחרים שמתעניינים את הילד. על האבא להתעניין בזה וישמע זאת באריכות, אפי' שזה דברים שלא ממש מעניינים את האבא, בלשון המעטה. ואם דבר כזה קורה אז כשיש לו דברים מעיקים הוא מרגיש אבאב קרוב לדבר עמו עיי". ועל כל הורה להתאמת לחשוב מה מעניין את ילדו אם זה חברה וכדו' ולדבר עמו עיי' והבן ירגיש שדואגים לו ועיי"כ יפתח מאוד בפני אביו. מבוסס עיי"פ משנת החינוך לרבי משה הלל הירש.

שאלה: באיזה גיל על האדם להקדיש לילד תשומת לב יתירה? **תשובה:** שלוש השנים הראשונות של הילד הן יסודות הבניין שלו ומה שראוי להעשות בהם אם לא נעשה כראוי אזי קשה להשלימו בשנים הבאות. ואם חי"ו נגרמה בעייה מחמת החסר הזה, זה בעייה קשה. והרבה מהבעיות החינוכיות שצצות בסוף ההתבגרות, השרש של זה הוא במטמל או בחוסר שיש לו מאותן שנים, וצריך מאוד להיזהר לא לעצור הילד באותן שנים, ולפנקו ביותר. ועיין סדר היום פירוש משנת בן חמש שנים. (מרבי שלמה הופמן)

הלכות לפרשת שבוע:

שינון וקיצור הלכות לשון הרע עיי"פ החפץ חיים: המספר או המקבל לשוה"ר ורכילות מצוי שיעבור על 17 לאווין שיש מהם שחייבים עליהם מיתה בידי שמים, או שמפסיד חלקו לעולם הבא. ומלבד זאת מצוי שיעבור גי"כ על 14 מצוות עשה. וכן ארבעה אורוין. **איסור לשה"ר** הוא על אמת וגם כשאומר בדרך צחוק, וגם כשאומר ברמז את שם המוסר, ואפי' דברים שאנשים לא נוהרים בזה, **וכשמשקך** הוא גם נחשב בלוציא לאדם והמתמיד בזה גדול עונו מנשוא, **ואסור** לבעל לספר לאשתו ואישה לבעלה במקום שאין תועלת, ואפי' כשאביו או רבו הפצירו בו לספר וכן אפי' כשמאבד פרנסתו נאסר, **וכן אסור** לספר לשוה"ר על משפחתו וכל קרוביו, וכן על עם הארץ אסור, וכן כשמגנה עצמו עם חבירו וכן כשכותב לשוה"ר נאסר. וכל מה שהותר לספר לפני שלושה דבר שאינו גנאי גמור, זה דווקא מה שהיה מספר גם בפני אותו אדם באותה הצורה בדיק. והשומע למה שנאמר בעולות, וכן שהוא חלש בטבעו וכדו' אם הוא לא לתועלת אסור לספר עניינים אלו, ואפי' על סחורת חבירו אין לדבר. **והמספר** צריך לבקש מחילה ואילו השומע מהני תשובה עיי' שיוצא הדבר מליבו. וצריך להיזהר לא לקבל לשוה"ר וכן להאמין לשוה"ר כלל ורק באדם שהוחזק רשע וכן אפיקורסים מותר לקבל עליהם לשוה"ר. וברבים מהמקרים גם מותר לדבר עליהם, כמובן כשתכווין לתועלת. **איסור לבזות** ולדבר על מתים. **זיהר** לא לומר אני רוצה לדבר על פלוני שלא תדעו... **וכן אסור** להרבות בשבחו של אדם שמא יבואו לגנותו, **וכן זיהר** מלשבח אדם שנתן הלוואה וכדומה. **במקום שרואה** אדם שמזיק לאחר יש הטרם לספר אך יש בזה שבעה תנאים בחי"ח. **ורכילות** הוא אומר כן אומר בלחץ פלוני ואפי' שאין בדברים האלו גנות הוא אסור וכנ"ל וכשנשאל עיי"כ מותר לשנות מהאמת.

חידות

חידון שינון הפרשה נזעע שו"ת **לפי סדר הא-ב: א.** אחד הצעעים המעדיים על נגיע צרעת? **אדום.** ב. היכן הנגע יכול להיות מלבד בקירות הבית? **בגדו.** ג. כיצד נקרא קרחת עיי' המצח? **גבחת.** ד. סימן בנגע צרעת השער? **דק.** ה. כיצד כתוב כיבסו אותו? **הוכבס.** ו. מילה שבאמצעה ג גדולה?

והתגלה. ז. המילה הראשונה בפסוק האחרון בפרשה: **זאת. ח.** איך נקרא בשר בריא? **חי. ט.** לא טמא? **טהור. י.** יכסה? **יעטה. כ.** היכן מצונו בפרשה הפוך במהרי? **כזה הנגע. ל.** צבע בפרשה שהוא שם של אדם רמאי? **לבן. מ.** מחוץ למה יישב האיש עם הנגע? **מחנה. נ.** ענייני הפרשה? **נגעים. ס.** צרעת בתרגום? **סגירא. ע.** איזה בשר מלים ביום השמיני? **ערלתו. פ.** מה דין ראש המצורע? **פרוע. ק.** נשור השערות בראשו מאחור? **קרחת. ר.** מה צריך להיות כשיש נגע ולהיטמאות? **ראית הכהן. ש.** דלקת קשה של העור? **שחין. ת.** תתרחב? **תפשה.**

חידון פרשת תזריע: א. איך יתכן שאסור להדר במצווה? **ב.** איזה יום בפרשה הוא פרשה אחרת? **ג.** איזה מכה ממכות מצרים מוזכרת הרבה בפרשת נגעים? **ד.** חמש צבעים בפרשה. **ה.** מכה מעשרת המכות. **ו.** בפרשה מושג שקשור לקורונה. **ז.** בפרשה שם של ישוב בדרום ובו ישיבה מפורסמת. **ח.** בפרשה שם של אביו של בלעם.

חידון ידע תורני: ט. מה מותר באכילה ואסור בהנאה? **י.** למי יש מצוה לאכול מצות כל שבת? **יא.** איך יתכן שאדם לא לקח כלום מחבור ונקרא גזלן? **יב.** איך יתכן שאדם יאמר הפסוק נגע צרעת וגוי ועייב יפסיד חלקו לעולם הבא? **יג.** מתי לא צריך למול ביום השמיני אלא מלים מיד כשנוול. **יד.** מה המחלוקת הראשונה בין חכמי ישראל. **טו.** איזה דבר ה' לא יכול לעשות.

חידות לשאלות את המילים והבוגרים: טז. מה המשותף לניסן, אייר וסיון? **י.** מה המשותף לניסן, סיון ותשרי? **יח.** מה המשותף לניסן, אב ותשרי? **יט.** מה המשותף ליום טוב, פסח ובה"ב? **כ.** מה המשותף לערב פסח, ל"ג בעומר ופרה אדומה? **כא.** מה המשותף לשלושת הרגלים, תשעה באב ופורים? **כב.** לאיזה אדם שקשור לימים אלו קוראים כלב? **כג.** מה משותף לשוקולד פלפל במבה? **כד.** מה משותף למלא, לבן, ותפוחי אדמה? **כה.** מה עם דם זהה במדויק כמו שלך ואינו ממשפחתך. **כו.** "אוזן" שלא שומעת וזה לא חסרון. **כז.** למי קוראים כלב וזה לא גנאי. **כח.** איך יכול להיות ראש חודש שחל בט"ו?

תשובות: **א.** עני לא יביא קרבן עשיר. **ב.** ביום השמיני. **ג.** שחין. **ד.** צהוב, אדום, ירוק, שחור, לבן, **ה.** שחין. **ו.** בדד יישב. **ז.** ואם פרוח **תפרח** הצרעת. **ח.** בלעם **בן בעור** - והיה **בעור** בשרו. **ט.** פירות שביעית מותר רק לאכול. **י.** לכהנים יש מצוה לאכול לחם הפנים שעשוי ממצה. **יא.** אדם שעני ואמר לו שלום והוא לא מחזיר לו נקרא גזלן ברכות דף ה' **יב.** סנהדרין קא הלוחש על המכה ואומר נגע צרעת אין לו חלק לעולם הבא. **יג.** יוצא דופן – שבת קלה. **יד.** האם מותר לסמוך על קרבן ביו"ט (רש"י חגיגה טז). שזה המחלוקת הראשונה ממתי (תורה). **טז.** נתנית צדקה בלי שהנותן יודע למי נתן (ה' תמיד יודע למי נתן). **טז.** בשלושת החודשים הללו סופרים ספירת העומר. **יז.** בשלושת החודשים הללו חלים שלוש הרגלים. **יח.** בשלושת החודשים הללו יש בין הזמנים. **יט.** שני - יו"ט שני. פסח שני וסליחות שני וחמשי שני. **כ.** שריפת חמץ. מדורת ל"ג בעומר, שריפת הפרה. **כא.** קוראים במגילה. **כב.** כלבא שבו. **כג.** יש בהם ממולא. **כד.** קמח. **כה.** יתוש אחרי שעקץ אותך. **כו.** "אוזן" הכלי. **כז.** כלבא שבו. **כח.** ראש חודש אייר חל בט"ו בעומר.

חידות למחוננים: א. מה נעלם מהעולם כשהוא נשבר? **ב.** יש אנשים שאוכלים אותו בלי לאכול אותו? **ג.** מי יכול להיקרא סבא למרות שמעולם לא היו לו נכדים? **ד.** איזה שן אף פעם לא כואבת? **ה.** איזה גרביים לא לובשים? **ו.** מה יבש שהוא רטוב? **ז.** אריה בלי שיניים? **ח.** שחור בין שני לבנים? **ט.** הוא קר והוא לא קר? **י.** לימון שברכתו מזונו. **יא.** גשר שאי אפשר לדרוך עליו? **יב.** איזה סוכה נהנים ממנה כל השנה? **יג.** מתי לא אוכלים בסעודה? **יד.** איך יכולה להיות מציאה שאף פעם לא נאבדה? **טו.** איזו מדרגה משמשת רק לירידה? **טז.** מי לא עולה כיתה? **יז.** מי אוכל ברגים? **יח.** מה אין בכל השכונות? **יט.** למה לא מספיקה כף אחת?

תשובות: א. שרב. **ב.** את הלב. **ג.** מקל סבא. **ד.** שן שום. **ה.** גרבי יין. **ו.** יין יבש. **ז.** תינוק שקוראים לו אריה. **ח.** מעבר צהייה. **ט.** קלקר. **י.** וופל לימון. **יא.** גשר בשיניים. **יב.** מסכת סוכה. **יג.** כששוחים. **יד.** מחיר מציאה. **טו.** המדרגה העליונה. **טז.** מי שהכיתה שלו למטה. **יז.** מי שאוכל איטריות ברגים. **יח.** יש בשכונה. **יט.** למחיתא כפיים.

חידת משמעות מילים: ו' משמעות למילה צרב
צרב - רובם. "צרב השחין היא" תרגום: רושם שיחנא (ויקרא יג כ).

צרב - מבושל. "יוהאי דקאמר דפחאי - משום דצריבן" (ביצה ז.) רש"י: לשון מבושל.

צרב - חריף. "צורבא מרבנן" (תענית ד.) רש"י: בחור חריף.

צרב - הרגשת צריבה מעל דרכי העיכול, כתוצאה מעליית מיצי קיבה.

צרב - צער. כאב צורב. כשלון צורב.

צרב - חריטה על חומר קשיח.

היגנים המיועדים לאלו שיש להם מזה תועלת

בפסח גיליתי את המתכון הסודי של קוקה קולה, כיוון שהוא כשר לפסח גם לאשכנזים חייב להיות שהוא מכיל תפוזי גור ביצים סלק ושמן אגוזים.

גוי אחד צלצל למטרה ואמר כי אשתו נעלמה, שאלו האם יש לה סימנים? לא תואר כשחיתא תחזור יהיו לה.

בביתו של מדקדק גדול נשברה האסלה בערב פסח. הוא הלך לנתות וקנה אסלה חדשה. כשעמד איתה ברחוב לביתו עצרו אותו העוברים ושבים ושאלו: "מי פסק? מי פסק?". **אחד** שאל אותו אם יש לו 50 שקל להביא לו כי הוא צריך ליסוע לבית שלו, שאלתי אותו אם יש לו עודף ממאה, אמר לי כן בטח, אמרתי לו אז תיסע עם העודף.

טוען רבני פוגש חבר וותיק ושואל אותו במה אתה מתעסק. עונה ההוא: אני עוסק בקירוב, ובמה אתה מתעסק? - עונה הטוען רבני: אני עוסק בריחוק.

שאלתי את אבא שלי למה אתה אומר שאין לך כח לסחוב אותי על הכתפיים, הרי למדנו שחי נושא את עצמו.

כמעט בכל בית יש חבילות מצות שמשמט לגיבוי לחם משנה

אתה עיף? לא אני סתם אוהב לפתוח את הפה ולעשות קולות מוזרים.

הרגע הזה שפתאום מכל הכיוונים אנשים מצטרפים לבעל קורא בקריאת "כִּהְיָה הַיְלָה".

הם הוציא גם את תאריך סיום החזון.

אמא שלי ביקשה ממני לנקות אבק לכבוד שבת. אמרתי לה בעדינות: אמא, שכחת, אנחנו כבר אחרי פסח...

איך זה שעוד לא המציאו אורגן שידוע לנגן שירים ווקאליים?

שף שרגא: ניתן להזמין אצלנו מבחר מיני מאפה רש"י לפסח שני.

הרגע הזה שאחרי חודש שלם של הפסקה, פתאום אומרים תחנון.

במסגרת מאבקי המיסים בין ארה"ב לסין, רשת הכל בשקל נערכת להטיל מס של 50% על כל המוצרים המיובאים מסין.

אין צפייה. יש צפי שרע לה.

אומרים שעדיין יש כאלו שאומרים הלל ביום העצמאות. יכול להיות?

נאשם בחסימת הכביש ליד בית ראש הממשלה מסביר את התנהגותו: החסימה נעשתה במסגרת פעילות החוקית כאנרכיסט.

הקריסטל מנטה של השכן ירוק יותר.

שאלו את גדליהו עדיו לגדולות אם הוא יודע מה השעה. והשיב: מצטער, השעון שלי עדיין מכוון על שעון חורף.

לא מבין איך עדיין לא המציאו מאפרה לבורקס.

רגע האימה הזה שאיבדת קשר עין עם הגיון...

הרגע הזה שאתה מעררב תה שהתיון עוד בפנים, והתיון עומד לחנק את הכנפית.

הרגע הזה שאתה פותח את המקרר ושוכח מה רצית, אבל אתה לא רוצה שהמקרר ירגיש שאתה משחק איתו אז אתה סתם מלטף חציל והולך.

מדור זה יש להינעם מלקרוא בשבת: רעיונות שנשלחו השבוע ובהם פתרונות לבעיות שהובאו בשבועות קודמים:

א. מי שסובלים מחלזונות (שבלולים חשופים) כדאי לדעת שעשבי תיבול כמו עירית וטימין מרחיקים אותם. במקום לפזר מלח, עדיף לשתול עשבי תיבול אלו בקרבת מקומות נגועים בחלזונות (כמו פתחי ביוב וכד') והם בעתים (ניתן לקנות צמחים של עשבי תיבול בחנויות טבע). **ב.** להורדת כתמים לא ב-95% אלא ב-100% כל סוגי הכתמים בדוק ומנוסה, לא להאמין אבל: סנו פורטה פלוס או סנט מוריץ. **ג.** בעניין הבחור שפוסק לגרד פצעים בשפתים וביד מקומות יש כדור שנקרא טלפאסט שהוא ניתן לרכישה בבית המרקחת בלי מרשם רופא. בעבר זו הייתה תרופה מאוד יקרה שרק העשירים לקחו. היום זה ניתן חופשי בבית המרקחת. מאוד מומלצת ע"י הרופאים לכל בעיות גירוד ואלרגיה קלה. לא ממכרת - ניתן לקחת תקופה ארוכה, ולהפסיק מתי שרוצים. טלפאסט לא מתאים לכל אחד, ולכן חשוב להתייעץ עם רופא לפני השימוש. במיוחד אם יש לך בעיות בכבד או בכליה. **ד.** פתרון להסרת דבק דו צדדי: או עם סכין יפני פשוט מחליקים את כל ההלב שהוא בחתימה על המקום המעצבן. או להסיר את חלקי הספוג שבו כמיה שניתן. או ח"כ לפשף עם טרמפנטין, אגב, שאריות כל סוגי הדבק הביתי יורדות ע"י חומר זה. לשים לב שהחומר עשוי להסיר צבע. ולכן לבדוק קודם באיזור נסתר. **ה.** נקודות מרצדות בעינים לקחת מנגניום צטראט עוזר בע"ה. נגד נקודות שחורות מול העיניים בהחלפת רופאת עינים ומנסיון אישי. **ו.** תשובה לחשמל סטטי בחצאיות תלבושת צריך לנער את החצאית בחוזקה מייד לאחר הייבוש...

התורה חסה: בקשות עזרה וסיוע שנשלחו ע"י הקוראים, למי שיש פתרונות או רעיונות לשלוח ע"מ לסייע לציבור מתבקש לשלוח למייל שבסוף העלון והקב"ה יחזיר לו בכפלים: **א.** טריט אטרופין להאטת קוצר ריאה לילדים, נשמח לדעת פרטים על הטיפול והאם הוא יעיל. **ב.** נשמח לשמוע אם יש עוד רעיונות איך מורידים שאריות עקשניות של דבק דו צדדי. **ג.** האם יש פתרון להורדת צבע שחור שיש בטליט באזור הראש הנגרם כנראה מהתפיהן? **ד.** מה עושים למנעית שחיקה של הבטלון (שנתון) ע"י גלגלים של כסא משרדי? **ה.** איך מנקים עניבות? **ו.** מי שיש לו פתרון לסלית שחורה מהמכבסה וכל הכד הוא כעין גלים גלים. **ז.**

טיפ לחוסר מיקוד בראיה וזה מתחיל בערך בגיל 45-50. ח. איך מנקים כתמי משחת נעליים מחולצות? **ט.** מה עושים עם מאוררים שמדליקים אותם והם מתחילים בקושי להסתובב ורק אחר כך דקות עובדים כרגיל? יש פיתרון והאם זה זולל יותר חשמל? **י.** האם יש למישהו פתרון לנשירת שיער לילדה בת שנתיים והאם זה רק במשחות ושמיים למיניהם (יקרים מאוד) או שזה אולי מרגישות לתזונה מסויימת. **יא.** בקשת פתרון לכיור שלא מתנקס מכלוכים גם על ידי 00 תודה רבה

היכן ניתן להשיג את העלון

לקבלת העלון באופן אוטומטי יש לשלוח מייל עם המילה 'הצטרפות' לכתובת alonalon+subscribe@googlegroups.com ולאחר מכן תקבלו להודעה, יש להשיב תשובה למייל שקיבלתם, ותקבלו אישור שצורפסת.

הודעות תגובות רעיונות פתרונות למערכת העלון יש לשלוח למייל זה 1@alalon.com ניתן להשיג בכתב גדול במייל הנ"ל.

כמו"כ ניתן להשיג את העלון בקובץ גליונות. בכל העלונים בשם הבית התורני. ובעוד קבצי עלונים. וכן בקול הלשון מקישים על מאגר השיעורים/עברית/תנ"ך/קובץ גליונות שלמה קולדצקי ומורידים מה שרוצים עלונים מהשבוע ומחמשים שנים אחרונות. **במחשב** ניתן להוריד בדרשו בבנינו ועוד, ע"ש: עלון קולדצקי ואן עלון לשבת.

כמו"כ יהיה ניתן להשיג עלונים בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23.

העלון בכניסה לתלמוד תורה כתב סופר עולה סך של 30 אגורות לעלון (12 שקל לשנה, שקל לחודש ממוצע כי בביה"מ לא יוצא), אפשר לשלם מראש לכמה שבועות קדימה, אפשר לשלם לאחר השבת, את התשלום יש לשלם בקופה הצמודה. לא בעינדים פלוס - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). אפשר לשלוח משם הודעות. **מי ששילם עבור כמה שבועות קדימה** אין לנו התחייבות לספק לו עלון במידה ויהיה חסר רח"ל או שלא יצא עלון. **הפצת העלון דרך המייל היא לצאטונים,** וכן התשלום הוא רק על לקיחת העלון מהמקום הנ"ל ולא על צילום העלון באופן עצמאי (וכמובן שהמפיצים שלא לוקחים את העלון מהמקום הנ"ל ומפיצים באופן עצמאי ברור ופשוט שלא צריך לשלם). כל המפיצי הקבועים שרוצים להמשיך להפיץ את העלון נא לשלוח למייל הנ"ל את מקום הפצתם ובע"ה נפרסם אותם. תודה ויישר כח לכולם על זיכוי הרבים.

להלן מקומות שבהם ניתן להשיג את העלון: בירושלים: בישיבת מיר אצל הגאון הצדיק רבי דוד רוטשילד שליט"א. או אצל האדם הגדול והאהוב רבי אבי פרידנר שליט"א וזכונים וזאתה קהילתנו שהוא היה אורח בקהילתנו בשבת זו וכולם מאוד התרגשו ושמונו נורא. **אצל הגאון הצדיק המופלא** שאנשים גאים לגור בשכונתו רבי אליהו בכרך שליט"א בבית הכנסת זכרון אברהם רמות ג' ירושלים. **ניתן להדפיס את העלון במדפיס עילית** בעמדת אוצר החכמה בביהמ"ד קהילת משך חכמה -רחוב משך חכמה 41 לכתוב עלון לשבת, בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בבית שמש:** בבית הכנסת אור אליהו אצל הרב הצדיק והטחור רבי נחום זכריש שליט"א שהפך את העיר בחודש האחרון, ואצל הילד הצדיק אלימלך הכהן גליק, שמדפיס ומפיץ במסירות רבה את העלון בבית הכנסת בית אביי וכן מי שמגיע לקבל את העלון בביתו, הוא מבאי לא במאור פנים ממש. **בבית עילית:** בבית הכנסת שלום בר ברחוב שלום בר בעצה בי. **בהר יונה:** אצל רבינו שמחה שולמן שליט"א שבחודש האחרון המונים ראו כמה הוא באמת מועיל ותועלתני לכל כלל ישראל. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד אצל הבחור הגאון המופלא רבי יהודה רוזן שליט"א. **ברכסים:** אצל רבי יוסף המאירי שליט"א האור של עם ישראל. **באופקים:** אצל הבחור הצדיק והמופלא צבי המברסרסון שליט"א פאר הגידולים של אופקים שרק פורח ועולה. **בחריש:** במתחם בתי כנסיות בשכונת בצוותא. בבית הכנסת חניכי ק"ק תימן. **בפתח תקווה:** באור ישראל הגדולה והקטנה. באהל אברהם ובשירת מרים. בקהל חסידים. ביוצא בחרון. ובבני ישיבות שפבריי מגדים, ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **בראשון לציון:** בישיבת עטרת שלמה. אצל הנ"ל: **עוד בראשון לציון:** ברח' דרור 21 /חפץ חיים 1, מניין 'בני תורה', חיידר ראשון לציון. **באלעד:** בתפארתה בחוף. ובגשיבה של הרב אטינגר, בכולל של הרב פסטר, במאור שרגא באבן גבירול, ובאחיעזר ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **בעפולה:** ניתן להשיג את העלון בעמדת אוצר החכמה בבית הכנסת המרכזי אהל משה - גבעת המורה עפולה - בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בעפולה עילית:** בביהכ"נ בני הישיבות רח' רש"י או אצל האיש שפניו מעוותות על צדקתו המופלגת רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **עוד בעפולה עילית:** בביהמ"ד דחסידי וויזני וכן בביהכ"נ בית ישעיה רח' יצחק שדה. **ברעננה:** בישיבת חכמי אוריתא וכן בעלי מוהר 15 אצל הבחור החכם יאיר זכאי 052-6903395. **בלודן:** בטסטמודרהלי בית המדרש בעלז ברחוב Besion 99 בכניסה לבית המדרש.